

ชื่อคุณครู มะลิ ชีถนอม กลุ่มสาระฯ/งาน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้น ป. 2

ชื่องานวิจัย การใช้แบบฝึกทักษะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องพุทธประวัติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลเบตงสุภาพอนุสรณ์

1. หลักการและเหตุผล

การศึกษาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเป็นการศึกษาเกี่ยวกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ ลักษณะทางกายภาพและสภาพสิ่งแวดล้อมที่อยู่ล้อมรอบตัวเรา เป็นการเรียนรู้ที่จะสามารถปรับตัวให้ เข้ากับสภาพสังคมปัจจุบันได้ อย่างมีความสุข การเรียนเรื่องพุทธประวัติ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับบารมีธรรม ที่เข้าใจยาก มีชื่อผู้ที่เกี่ยวข้องในพุทธประวัติที่อ่านและเข้าใจยาก นักเรียนมีความสับสนในระยะเวลาและบุคคล ทำให้ นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายท้อแท้ ไม่สนใจเรียน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนต่ำ ทางผู้วิจัยจึงเห็นสมควรแก้ปัญหาโดยการสร้างชุดฝึกการเรียน ซึ่งจะส่งผลให้ นักเรียนสนใจเรียนมากขึ้นและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบฝึกทักษะทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องพุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลเบตงสุภาพอนุสรณ์ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75 / 75

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

3. นิยามศัพท์

แบบฝึก หมายถึงแบบฝึกทักษะที่ผู้ค้นคว้าสร้างขึ้นโดยใช้ เนื้อหาวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่นักเรียนทำได้ จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น

ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการเรียน ผู้ศึกษาได้ กำหนดไว้ ที่ 75 / 75

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยร้อยละของประสิทธิภาพของการฝึก

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยร้อยละของการทดสอบหลังเรียน

4. ความรู้ /ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องก่อนทำการวิจัย

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. ความหมายของแบบฝึกทักษะ
3. ความสำคัญของแบบฝึก
4. ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ
5. หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึก
6. หลักการสร้างแบบฝึก
7. ลักษณะของแบบฝึกที่ดี
8. การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ
9. แนวทางการประเมินสื่อการเรียนการสอน

5. กรอบแนวคิดของการวิจัย

ตัวแปรต้น

แบบฝึกทักษะวิชาสังคมศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม เรื่องพุทธประวัติ

ตัวแปรตาม

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา
ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องพุทธประวัติ
ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน
อนุบาลเบตงสุภาพอนุสรณ์

6. สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้ รับการสอนโดยใช้ แบบฝึกทักษะเรื่องพุทธประวัติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

7. ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ แบบฝึกทักษะทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องพุทธประวัติ

8. ตัวแปรตาม

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องพุทธประวัติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนอนุบาลเบตงสุภาพอนุสรณ์

9. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง และวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลเบตงสุภาพอนุสรณ์ สุ่มกลุ่มตัวอย่าง 39 คน

10. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบทดสอบก่อนและหลังเรียนและแบบฝึกทักษะทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องพุทธประวัติ

11. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

หัวหน้าหมวด เพื่อนครู

12. การเก็บรวบรวมข้อมูล และระยะเวลาการเก็บข้อมูล

ภาคเรียนที่ 2 การศึกษา 2559

13. การวิเคราะห์ ข้อมูล ร้อยละ ค่าเฉลี่ย

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้บัญญัติในเรื่องแนวทางการจัดการศึกษาหมวด 4 ตามมาตรา 22 ไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดในกระบวนการเรียนรู้ ต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยวิธีต่าง ตามสติปัญญาและความสามารถของตน การจัดการศึกษามุ่งเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุล โดยยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุด (กระทรวงศึกษาธิการ.2542 : 23)

การสอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในโรงเรียน ส่วนใหญ่จัดผู้เรียนเรียนเป็นห้อง แต่ละห้องมีผู้เรียนจำนวนมาก โดยให้ผู้เรียนเรียนคละกันทั้งเก่งและอ่อน ดังนั้นผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันในด้านสติปัญญา ความถนัด คุณธรรมจริยธรรม ความสามารถและประสบการณ์ จึงทำให้ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจ ในเรื่องที่เรียนแตกต่างกัน ถ้าครู สอนเร็วผู้เรียนที่เรียนอ่อนจะตามไม่ทันครูสอนช้าอธิบายมาก ๆ ผู้เรียนก็จะเกิดความเบื่อหน่ายและถ้าเป็นผู้เรียนที่ยังเล็ก ครูผู้สอนต้องหาวิธีการสอน หลากหลายอย่างเพื่อทำให้ผู้เรียนสนใจและมีเจตคติที่ดีต่อกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้แก่การนำเอาวิธีการสอนมาใช้เหมาะสมกับลักษณะวิชา กล่าวคือครู จะต้องหาวิธีการสอน ที่ได้ผลมาใช้กับนักเรียน ซึ่งจะเป็นสิ่งที่ทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าเดิม การจัดการเรียนรู้ คือ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ดี เก่ง มีสุข ผู้สอนจึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างผู้เรียนให้ไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยจะต้องคำนึงมาตรฐานคุณภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนบางส่วนของผู้เรียน

การเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเป็นการศึกษาเกี่ยวกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ ลักษณะทางกายภาพและสภาพสิ่งแวดล้อมที่อยู่ล้อมรอบตัวเรา เป็นการเรียนรู้ที่จะสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพสังคมปัจจุบันได้อย่างมีความสุข ปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องพุทธประวัติ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เป็นเรื่องเกี่ยวกับนามธรรม ที่เข้าใจยาก อีกทั้งชื่อผู้ที่เกี่ยวข้องในพุทธประวัติอ่านยาก นักเรียนมีความสับสนในช่วงเวลาและบุคคล ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายท้อแท้ ไม่สนใจเรียน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ ในการเรียนต่ำทางผู้วิจัยจึงเห็นสมควร แก้ปัญหาโดยการสร้างแบบฝึกการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนสนใจเรียนมากขึ้นและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบฝึกทักษะทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องพุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 / 80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลเบตงสุภาพอนุสรณ์

1. ขอบเขตการวิจัย

ประชากรนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลเบตงสุภาพอนุสรณ์ สุ่มกลุ่มตัวอย่าง 39 คน เจาะจง ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบ

ระยะเวลาในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2559 จำนวน 3 คาบ

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้เนื้อหา เรื่องพุทธประวัติ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2. ตัวแปร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

2.1 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องพุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

2.2 ตัวแปรอิสระ คือ การสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องพุทธประวัติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลเบตงสุภาพอนุสรณ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

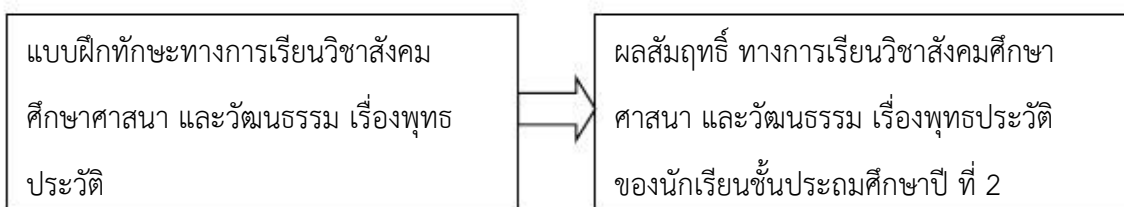
1. ได้แบบฝึกทักษะทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องพุทธประวัติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนเรื่องพุทธประวัติ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

นียมศัพท์ เฉพาะ

1.แบบฝึก หมายถึง แบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้เนื้อหาวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

2.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่นักเรียนทำได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3.ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการเรียนรู้ ผู้ศึกษาได้กำหนดไว้ที่ 80 / 80

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยร้อยละของประสิทธิภาพของการฝึก

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยร้อยละของการทดสอบหลังเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้แบบฝึกทักษะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องพุทธประวัติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้ศึกษาได้ค้นคว้า เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยลำดับเนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. ความหมายของแบบฝึกทักษะ
3. ความสำคัญของแบบฝึก
4. ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ
5. หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึก
6. หลักการสร้างแบบฝึก
7. ลักษณะของแบบฝึกที่ดี
8. การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ
9. แนวทางการประเมินสื่อการเรียนการสอน

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ทำไมต้องเรียนสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ว่ามนุษย์ดำรงชีวิตอย่างไร ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด นอกจากนี้ ยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเอง และผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของ ประเทศชาติ และสังคมโลก

เรียนรู้อะไรในสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคม ที่มีความเชื่อมสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้สามารถปรับตัวกับบริบทสภาพแวดล้อม เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม โดยได้กำหนดสาระต่างๆไว้ ดังนี้

- ศาสนา ศีลธรรมและจริยธรรม แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หลักธรรมของ พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ การนำหลักธรรมคำสอนไปปฏิบัติในการพัฒนาตนเอง และการอยู่ร่วมกันอย่าง สันติสุข เป็นผู้กระทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม พัฒนาตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม
- หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต ระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบันการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ลักษณะและความสำคัญ การเป็นพลเมืองดี ความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ปณิธานค่านิยมด้านประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพการดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก
- เศรษฐศาสตร์ การผลิต การแจกจ่าย และการบริโภคสินค้าและบริการ การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ อย่างจำกัดอย่างมีประสิทธิภาพ การดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ และการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน

• ประวัติศาสตร์ เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ วิธีการทางประวัติศาสตร์ พัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตถึงปัจจุบัน ความสัมพันธ์และเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ผลกระทบที่เกิดจากเหตุการณ์สำคัญในอดีต บุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆในอดีต ความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย แหล่งอารยธรรมที่สำคัญของโลก

• ภูมิศาสตร์ ลักษณะของโลกทางกายภาพ ลักษณะทางกายภาพ แหล่งทรัพยากร และภูมิอากาศของประเทศไทย และภูมิภาคต่างๆ ของโลก การใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ความสัมพันธ์กันของสิ่งต่างๆ ในระบบธรรมชาติ ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น การนำเสนอข้อมูลภูมิสารสนเทศ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสนา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม-

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และ สังคมโลกอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส.๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภคการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

มาตรฐาน ส.๓.๒ เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถ วิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผล ต่อกัน และกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ในการค้นหาวิเคราะห์ สรุป และใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วัฒนธรรม มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

- ได้เรียนรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเองและผู้ที่อยู่รอบข้าง ตลอดจนสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น ที่อยู่อาศัย และเชื่อมโยงประสบการณ์ไปสู่โลกกว้าง
- ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีทักษะกระบวนการ และมีข้อมูลที่จำเป็นต่อการพัฒนาให้เป็น ผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ประพฤติปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ มีความเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ การอยู่ร่วมกันและการทำงานกับผู้อื่น มีส่วนร่วมในกิจกรรมของห้องเรียน และได้ฝึกหัดในการตัดสินใจ
- ได้ศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และชุมชนในลักษณะการบูรณาการ ผู้เรียนได้เข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับปัจจุบันและอดีต มีความรู้พื้นฐานทางเศรษฐกิจได้ข้อคิดเกี่ยวกับรายรับ-รายจ่ายของครอบครัว เข้าใจถึงการเป็นผู้ผลิต ผู้บริโภค รู้จักการออมขั้นต้นและวิธีการเศรษฐกิจพอเพียง
- ได้รับการพัฒนาแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และภูมิปัญญา เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจในขั้นที่สูงต่อไป

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

- ได้เรียนรู้เรื่องของจังหวัด ภาค และประเทศของตนเอง ทั้งเชิงประวัติศาสตร์ ลักษณะทางกายภาพ สังคม ประเพณี และวัฒนธรรม รวมทั้งการเมืองการปกครอง สภาพเศรษฐกิจโดยเน้นความเป็นประเทศไทย
- ได้รับการพัฒนาความรู้และความเข้าใจ ในเรื่องศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ รวมทั้งมีส่วนร่วมศาสนพิธี และพิธีกรรมทางศาสนามากยิ่งขึ้น
- ได้ศึกษาและปฏิบัติตนตามสภาพ บทบาท สิทธิหน้าที่ในฐานะพลเมืองดีของท้องถิ่น จังหวัด ภาค และประเทศ รวมทั้งได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ของท้องถิ่นตนเองมากยิ่งขึ้น
- ได้ศึกษาเปรียบเทียบเรื่องราวของจังหวัดและภาคต่างๆของประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้รับการพัฒนาแนวคิดทางสังคมศาสตร์ เกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์เพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การทำความเข้าใจ ในภูมิภาค ชีวโลกตะวันออก และตะวันตกเกี่ยวกับศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม การดำเนินชีวิต การจัดระเบียบทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมจากอดีตสู่ปัจจุบัน

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

- ได้เรียนรู้และศึกษาเกี่ยวกับความเป็นไปของโลก โดยการศึกษาประเทศไทยเปรียบเทียบกับ ประเทศในภูมิภาคต่างๆในโลก เพื่อพัฒนาแนวคิด เรื่องการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
- ได้เรียนรู้และพัฒนาให้มีทักษะที่จำเป็นต่อการเป็นนักคิดอย่างมีวิจารณญาณได้รับการพัฒนาแนวคิด และขยายประสบการณ์ เปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ในโลก ได้แก่ เอเชีย โอเชียเนีย แอฟริกา ยุโรป อเมริกาเหนือ อเมริกาใต้ ในด้านศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม การเมืองการปกครอง ประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ และสังคมศาสตร์
- ได้รับการพัฒนาแนวคิดและวิเคราะห์เหตุการณ์ในอนาคต สามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ ในการดำเนินชีวิตและวางแผนการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

- ได้เรียนรู้และศึกษาความเป็นไปของโลกอย่างกว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น
- ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้พัฒนาตนเองเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ รวมทั้งมีค่านิยมอันพึงประสงค์ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งมีศักยภาพเพื่อการศึกษาต่อในชั้นสูงตามความประสงค์ได้
- ได้เรียนรู้เรื่องภูมิปัญญาไทย ความภูมิใจในความเป็นไทย ประวัติศาสตร์ของชาติไทย ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- ได้รับการส่งเสริมให้มีนิสัยที่ดีในการบริโภค เลือกและตัดสินใจบริโภคได้อย่างเหมาะสม มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ประเพณีวัฒนธรรมไทย และสิ่งแวดล้อม มีความรักท้องถิ่นและประเทศชาติ มุ่งทำประโยชน์ และสร้างสิ่งที่ดีงามให้กับสังคม
- เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของตนเอง ชี้นำตนเองได้ และสามารถแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆในสังคมได้ตลอดชีวิต

2. ความหมายของแบบฝึกทักษะ

แบบฝึกในภาษาไทยมีชื่อเรียกแตกต่างกันออกไป เช่น ชุดการฝึก แบบฝึกทักษะ แบบฝึกหัด แบบฝึกหัดทักษะ เป็นต้น มีผู้ให้ความหมายของแบบฝึก แบบฝึกหัดหรือชุดการฝึกไว้ดังนี้

สมศักดิ์ สีนุระเวชญ์ (2540 : 106) กล่าวว่า แบบฝึก หมายถึง การจัดประสบการณ์ฝึกหัดเพื่อให้ผู้เรียนศึกษาและเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและสามารถแก้ปัญหาได้ถูกต้องอย่างหลากหลายและแปลกใหม่

สุกิจ ศรีพรหม (2541 : 68) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ชุดการฝึก หมายถึง การนำสื่อประสม ที่สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ของวิชามาใช้ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

ถวัลย์ มาศจรัส (2546 : 18) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แบบฝึกหัด หมายถึง กิจกรรมพัฒนาทักษะเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม มีความหลากหลาย และปริมาณเพียงพอที่สามารถตรวจสอบและพัฒนาทักษะกระบวนการคิด กระบวนการเรียนรู้ สามารถนำผู้เรียนสู่การสรุปความคิดรวบยอดและหลักการสำคัญของสาระการเรียนรู้ รวมทั้งทำให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจในบทเรียนด้วยตนเองได้

นิลาภรณ์ธรรมวิเศษ(2546 : 10) ได้กล่าวถึงความหมายของแบบฝึกว่าเป็นสิ่งที่ช่วยเสริมทักษะเกี่ยวกับการเขียนทุกรูปแบบโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเขียนสะกดคำครูสามารถใช้แบบฝึกช่วยพัฒนาการเขียนแบบฝึกยังเป็นสิ่งเร้าใจให้ผู้เรียนสนใจและอยากฝึกทักษะการเขียนให้เกิดความชำนาญมากขึ้น

ปรีศนาพลหาญ(2549 : 48) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกไว้ว่าแบบฝึกหรือแบบฝึกหัดหรือแบบเสริมทักษะ หมายถึงการจัดประสบการณ์การฝึกโดยใช้ตัวอย่างปัญหาหรือคำสั่งที่ตั้งขึ้นเพื่อให้นักเรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมเอง และเกิดความรู้ความเข้าใจและมีทักษะเพิ่มมากขึ้นช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการในการเรียนรู้และสามารถนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหา นักเรียนได้เรียนรู้อย่างสนุกสนาน

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า แบบฝึก แบบฝึกหัด หรือชุดการฝึก เป็นคำที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน คือ งานหรือกิจกรรมที่ครูผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนกระทำเพื่อฝึกทักษะและทบทวนความรู้ที่ได้เรียนไปแล้วให้เกิดความชำนาญ ถูกต้อง คล่องแคล่ว จนสามารถนำความรู้ไปแก้ปัญหาได้โดยอัตโนมัติ ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้คำว่า แบบฝึกทักษะ

3.ความสำคัญของแบบฝึกทักษะ

ในการฝึกทักษะของนักเรียนนั้นครูจะต้องมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่สร้างความสนใจของผู้เรียน นอกจากจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมแล้วครูยังต้องสร้างแบบฝึกเพื่อช่วยเหลือนักเรียนเพราะนักเรียนที่เขียนสะกดคำด้วยตนเองโดยไม่มีแบบฝึกช่วยเหลือหรือมีแต่เพียงส่วนน้อยจะทำให้นักเรียนพัฒนาได้ไม่เต็มที่ดังนั้นแบบฝึกจึงมีความสำคัญดังนี้

ชาญชัยอาจินสมาจาร (2540 : 98) ได้ให้ความสำคัญของแบบฝึกทักษะว่าเป็นส่วนหนึ่งของบทเรียน ที่จะทำให้นักเรียนทำให้สำเร็จผลที่ได้เป็นอย่างไรในอดีตแบบฝึกถูกมองว่าเป็นการบ้านปัจจุบันเป็นงานที่ทำในชั้นเรียนหรือที่บ้าน เป็นบทเรียนที่ต้องฝึกและเรียนรู้เป็นโครงการที่ต้องทำให้เสร็จ เป็นคำถามที่ต้องตอบหรือทบทวน การเรียนที่ผ่านมามีกิจกรรมเหล่านี้เป็นหนึ่งวงจรของการเรียนการสอน

ชยาภรณ์พิณพาทย์ (2542 : 118) กล่าวว่าแบบฝึกมีความสำคัญและจำเป็นต่อการเรียนทักษะทางภาษามาก เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้นสามารถจดจำเนื้อหาในบทเรียนและคำศัพท์ต่างๆให้คงทน ทำให้เกิดความรู้สึกสนุกสนานในขณะที่เรียนทราบความก้าวหน้าของตนเองสามารถนำแบบฝึกมาทบทวนเนื้อหาเดิมด้วยตนเองได้นำมาวัดผล การเรียนหลังจากที่เรียนแล้วตลอดจนสามารถทราบข้อบกพร่องของนักเรียน และนำไปปรับปรุงแก้ไขได้ทันที่ซึ่งจะมีผลทำให้ครูประหยัดเวลาค่าใช้จ่ายและลดภาระได้มาก ทำให้นักเรียนสามารถนำภาษาไปใช้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นิลาภรณ์ธรรมวิเศษ (2546 : 11) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกไว้ว่าแบบฝึกที่ครูนำมาเป็นเครื่องมือในการสอนจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะต่างๆให้ดีขึ้น

จิตราสมพล (2547 : 10) ได้กล่าวไว้ว่า แบบฝึกทักษะมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งในการใช้เป็นสื่อและอุปกรณ์ประกอบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม

ปรีศนาพลหาญ (2549 : 49) ได้กล่าวว่าแบบฝึกภาษาไทยจะทำให้นักเรียนมีทักษะในด้านภาษา ช่วยเสริมทักษะด้านภาษา และให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสาร และสื่อความหมายได้ตรงกัน

ความสำคัญของแบบฝึกที่กล่าวไว้ข้างต้นสรุปได้ว่าแบบฝึกเป็นสื่อการเรียนและเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะทางภาษาเพื่อให้เกิดความชำนาญโดยเฉพาะอย่างยิ่งแบบฝึกการเขียนสะกดคำจำเป็นต้องอาศัยการฝึกฝนอยู่เสมอจึงจะเขียนสะกดคำได้ถูกต้องแม่นยำและสามารถใช้ภาษาติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวันได้

4.ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ

ถวัลย์ มาศจรัส (2546 : 21) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึก ดังนี้

1. เป็นสื่อการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน
2. ผู้เรียนมีสื่อสำหรับฝึกทักษะด้านการอ่าน การคิด การวิเคราะห์ และการเขียน
3. เป็นสื่อการเรียนรู้สำหรับการแก้ไขปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน
4. พัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติด้านต่างๆ ของผู้เรียน

นิลาภรณ์ธรรมวิเศษ (2546 : 13) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกไว้ว่าแบบฝึกที่ดีและมีประสิทธิภาพ ช่วยทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการฝึกทักษะทางภาษา แบบฝึกที่ดีเปรียบเสมือนผู้ช่วยที่สำคัญของครูทำให้ครูลดภาระการสอนลงได้ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่และเพิ่มความมั่นใจในการเรียนได้เป็นอย่างดี

สุเทวีแก้วนิมิตติ (2547 : 40) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกไว้ว่า ประโยชน์ของแบบฝึก ทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนยิ่งขึ้น มีความเชื่อมั่นความรับผิดชอบต่องานที่ทำ นักเรียนสามารถใช้บททวนบทเรียนและเห็นความก้าวหน้าของตนเองด้วยตลอดจนช่วยลดภาระการสอนของครู ใช้เป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนทำให้ครูทราบจุดเด่นจุดด้อยของนักเรียนได้ชัดเจนอันเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป

จากประโยชน์ของแบบฝึกที่กล่าวมา สรุปได้ว่า แบบฝึกมีประโยชน์เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะสามารถที่จะทบทวนด้วยตนเองและเห็นความก้าวหน้าของตนเอง นอกจากนี้ ยังสามารถช่วยลดภาระของครูผู้สอนอีกด้วย

5.หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึก

การสร้างแบบฝึกทักษะจำเป็นมากที่จะต้องอาศัยหลักจิตวิทยาเข้ามาเกี่ยวข้อง เพราะแบบฝึกทักษะจะมีประสิทธิภาพและมีความน่าเชื่อถือตรงตามจุดประสงค์ของการฝึกได้นั้น การสร้างแบบฝึกทักษะต้องอาศัยหลักจิตวิทยาประกอบ เพื่อความเหมาะสมถูกต้อง ในการที่จะนำแบบฝึกไปใช้กับนักเรียนตามวัย ความสามารถ ความสนใจความแตกต่างระหว่างบุคคลหลักจิตวิทยาการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกมีดังนี้

สุจริตเพียรชอบ และสายใจอินทร์มรรย (2522 : 52-62) ได้แนะนำหลักจิตวิทยาที่ควรนำมาใช้ในแบบฝึกสรุปได้ว่า

1. กฎการเรียนรู้ของ Thorndike ในการจัดการเรียนการสอนมีดังนี้

1.1 กฎแห่งการฝึกฝน (Law of Exercise) คือ การให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดหลายๆจะทำให้เกิดความคล่องและชำนาญ การสร้างแบบฝึกจึงช่วยให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดที่เสริมจากแบบฝึกในบทเรียนและมีหลายรูปแบบ

1.2 กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) คือ การให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนจะทำให้เกิดความพอใจในการเรียน

1.3 กฎแห่งผล (Law of Effect) คือ แบบฝึกต้องมีเนื้อเรื่องเป็นที่สนใจของผู้เรียนความยากง่ายต้องเหมาะสมกับวัย และสติปัญญา มีสิ่งกระตุ้นให้ผู้เรียนพอใจ ในการเรียนการประเมินผล ควรกระทำอย่างรวดเร็วหลังจากที่นักเรียนทำเสร็จแล้ว

2. ความแตกต่างระหว่างบุคคลควรคำนึงถึงนักเรียนแต่ละคนมีความรู้ความถนัดความสามารถ และความสนใจที่ต่างกัันดังนั้นการสร้างแบบฝึกจึงควรพิจารณาถึงความเหมาะสมไม่ยากและไม่ง่ายเกินไปควรมีคละกันหลายแบบ

3. การจูงใจผู้เรียน สามารถทำได้โดยการจัดแบบฝึกจากง่ายไปหายากเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียนเป็นการกระตุ้นให้ติดตามต่อไปและทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการทำแบบฝึก แบบฝึกควรสั้นๆจะช่วยให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่าย

4. การนำสิ่งที่มีความหมายต่อชีวิตและการเรียนรู้มาให้ให้นักเรียนได้ทดลองทำภาษาที่ใช้พูดใช้เขียนในชีวิตประจำวันทำให้ผู้เรียนได้เรียนและทำแบบฝึกในสิ่งที่ใกล้ตัวจะทำให้จำได้แม่นยำนักเรียนยังสามารถนำหลัก และความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์อีกด้วย

หลักจิตวิทยาที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า หลักจิตวิทยาจะช่วยเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกทักษะ ซึ่งต้องคำนึงถึงความยากง่ายของเนื้อหาความเหมาะสมกับวุฒิภาวะวัยพัฒนาการความสนใจสติปัญญาความแตกต่างระหว่างบุคคลและมีการจูงใจนักเรียนให้นักเรียนฝึกทำมากขึ้นทำบ่อยๆจนคล่องแม่นยำและเกิดความชำนาญเพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

6. หลักการสร้างแบบฝึกทักษะ

ฮาริส (Harris อ้างถึงใน อังศุมาลินเพิ่มผล, 2542 : 14) ได้กล่าวถึงหลักการสร้างแบบฝึกว่า แบบฝึกจะต้องใช้ภาษาให้เหมาะสมกับผู้เรียน และควรสร้างโดยอาศัยหลักจิตวิทยาในการแก้ปัญหา และการตอบสนองไว้ดังนี้

1. สร้างแบบฝึกหลายๆ ชนิด เพื่อเร้าให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ
 2. แบบฝึกที่สร้างขึ้นนั้นจะต้องให้ผู้เรียนสามารถพิจารณาได้ว่าต้องการให้ผู้เรียนทำอะไร
 3. ให้ผู้เรียนได้นำสิ่งที่เรียนรู้จากการเรียนมาตอบในแบบฝึกให้ตรงตามเป้าหมาย
 4. ให้ผู้เรียนตอบสนองสิ่งที่เร้าด้วยการแสดงความสามารถและความเข้าใจในการฝึก
 5. กำหนดให้ชัดเจนว่าจะให้ผู้เรียนตอบแบบฝึกแต่ละชนิด แต่ละรูปแบบด้วยวิธีการตอบอย่างไร
- ถวัลย์ มาศจรัส (2546 : 20) ได้กล่าวถึงการสร้างและจัดทำแบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะไว้ดังนี้

1. ศึกษาเนื้อหาสาระสำหรับการจัดทำแบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะ
2. วิเคราะห์เนื้อหาสาระโดยละเอียด เพื่อกำหนดจุดประสงค์ในการจัดทำ
3. ออกแบบการจัดทำแบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะตามจุดประสงค์
4. สร้างแบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะ และส่วนประกอบอื่นๆ เช่น แบบทดสอบก่อนฝึก บัตรคำสั่ง ขั้นตอนกิจกรรมที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติ แบบทดสอบหลังเรียน
5. นำแบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะ ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
6. ปรับปรุง พัฒนา ให้สมบูรณ์

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า หลักในการสร้างแบบฝึกควรสร้างให้ตรงกับจุดประสงค์ที่ต้องการฝึก มีความเหมาะสมต่อพัฒนาการของผู้เรียน สนองความสนใจและคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดทำให้จบเป็นเรื่องๆ การประเมินผลแจ้งผลความก้าวหน้าในการฝึกให้ผู้เรียนทราบทันทีทุกครั้ง

7. ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี

ในการจัดทำแบบฝึกหัดให้บรรลุตามวัตถุประสงค์นั้นจำเป็นจะต้องอาศัยลักษณะและรูปแบบของแบบฝึกที่หลากหลายแตกต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับทักษะที่เราจะฝึก ดังที่มันักการศึกษาได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้ดังนี้

ไพรัตน์ สุวรรณแสน (อ้างถึงใน จิรพร จันทะเวียง, 2542 : 43) กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดี ไว้ดังนี้

1. เกี่ยวกับบทเรียนที่ได้เรียนมาแล้ว
2. เหมาะสมกับระดับวัยและความสามารถของเด็ก
3. มีคำชี้แจงสั้นๆ ที่จะทำให้เด็กเข้าใจ คำชี้แจงหรือคำสั่งต้องกะทัดรัด
4. ใช้เวลาเหมาะสม คือ ไม่ให้เวลานานหรือเร็วเกินไป
5. เป็นที่น่าสนใจและท้าทายความสามารถ

บิลโลว์ (Billow อ้างถึงใน เตือนใจ ตรีเนตร, 2544 : 7) กล่าวถึง ลักษณะของแบบฝึกที่ดีนั้นจะต้องดึงดูดความสนใจและสมาธิของผู้เรียน เรียงลำดับจากง่ายไปหายากเปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกเฉพาะอย่าง ใช้ภาษาเหมาะสมกับวัย วัฒนธรรมประเพณี ภูมิหลังทางภาษาของผู้เรียน แบบฝึกที่ดีควรจะเป็นแบบฝึกสำหรับผู้เรียนที่เรียนเก่ง และซ่อมเสริมสำหรับผู้เรียนที่เรียนอ่อนในขณะเดียวกัน นอกจากนี้แล้วควรใช้หลายลักษณะและมีความหมายต่อผู้ฝึกอีกด้วย

รีเวอร์ส (Rivers อ้างถึงใน เตือนใจ ตรีนตร, 2544 : 7) กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกไว้ดังนี้

1. บทเรียนทุกเรื่องควรให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกมากพอ ก่อนจะเรียนเรื่องต่อไป
2. แต่ละบทควรฝึกโดยใช้เพียงแบบฝึกเดียว
3. ฝึกโครงสร้างใหม่กับสิ่งที่เรียนรู้แล้ว
4. สิ่งที่ฝึกแต่ละครั้งควรเป็นบทฝึกสั้นๆ
5. ประโยคและคำศัพท์ควรเป็นแบบที่ใช้พูดกันในชีวิตประจำวัน
6. แบบฝึกควรให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดไปด้วย
7. แบบฝึกควรมีหลายๆ แบบเพื่อไม่ให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย

การฝึกควรฝึกให้ผู้เรียนนำสิ่งที่เรียนแล้วสามารถใช้ในชีวิตประจำวัน

นิลาภรณ์ ธรรมวิเศษ (2546 :19) กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้ดังนี้

1. มีรูปแบบที่น่าสนใจใช้แบบฝึกสั้นๆตามลำดับความยากง่าย
2. ตรงตามเนื้อหา เหมาะสมกับวัยเวลาความสามารถความสนใจ และสภาพปัญหาของนักเรียน
3. มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนว่าจะฝึกด้านใดกำหนดเวลา และแบบฝึกควรทันสมัยอยู่เสมอ

จิตราสมพล (2547 : 20) กล่าวไว้ว่า แบบฝึกที่ดีต้องมีหลากหลายรูปแบบ มีคำชี้แจงที่ชัดเจนจุดมุ่งหมายว่า ต้องการฝึกด้านใดสำนวนง่ายเร้าความสนใจและฝึกใช้ความคิดตรงตามเนื้อหาในหลักสูตรไม่มากหรือน้อยเกินไปเหมาะสมกับเวลาความสามารถของนักเรียนและทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานความพอใจในการเรียน

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า ลักษณะของแบบฝึกที่ดี ควรเป็นแบบฝึกสั้นๆ ฝึกหลายๆ ครั้ง มีหลายรูปแบบ การฝึกควรฝึกเฉพาะเรื่องเดียว และควรเป็นสิ่งที่ผู้เรียนพบเห็นอยู่แล้ว คำชี้แจงสั้นๆ ใช้เวลาเหมาะสม เป็นเรื่องที่ทำท่ายให้แสดงความสามารถ เมื่อผู้เรียนได้ฝึกแล้วก็สามารถพัฒนาตนเองได้ดี จึงจะนับว่าเป็นแบบฝึกที่ดีและมีประโยชน์

8. การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ

2.5.7.1 ความหมายและความสำคัญของการหาประสิทธิภาพ

ในการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะ มีผู้ให้ความหมายและความสำคัญไว้หลายนัย ดังนี้

ชาญชัย ยมดิษฐ์ (2548 : 428) กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินสื่อการเรียนการสอนว่า เพื่อจะทราบผลสัมฤทธิ์ด้านการใช้สื่อตามวิธีการที่ผ่านมา ว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ ได้ผลมากน้อยเพียงใด มีอะไรที่ควรปรับปรุงแก้ไขบ้าง

อัจฉรา ชิวพันธ์ (2549 : 197) กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินสื่อการเรียนการสอนว่าครูผู้สอนควรจะได้มีการประเมินผลการใช้ว่าสื่อต่างๆ นั้นมีประสิทธิภาพเพียงใดโดยใช้การสอบถามและการสังเกตจากพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนว่าสื่อที่ช่วยในการรับรู้ของผู้เรียนแจ่มแจ้งขึ้นหรือไม่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจได้อย่างเป็นรูปธรรมเพียงใด ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมมากน้อยเพียงใด มีข้อบกพร่องที่ต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไร

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การหาประสิทธิภาพสื่อ เป็นขั้นตอนที่สำคัญของการผลิตสื่อ ทำให้ทราบว่าสื่อที่มีคุณภาพตามจุดประสงค์ที่สร้างเพียงใด ทั้งนี้เพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

9.แนวทางการประเมินสื่อการเรียนการสอน

สุกิจ ศรีพรหม (2541 : 70-71) ขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพ เมื่อผลิตแบบฝึกเพื่อเป็นต้นแบบแล้ว ต้องนำแบบฝึกไปทดสอบประสิทธิภาพตามขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นทดสอบกับผู้เรียน 1 คน (One-To-One Testing) โดยเลือกผู้เรียนที่ยังไม่เคยเรียนเรื่องที่จะสอนมาก่อนเลยจำนวน 1 คน แล้วให้เรียนจากแบบฝึก โดยปฏิบัติดังนี้

1. ตอบแบบทดสอบก่อนเรียน (Pretest)
2. เรียนจากแบบฝึกจนจบบทเรียน
3. ทำแบบฝึกหัดในบทเรียนไปพร้อมกันในขณะที่เรียน
4. ตอบแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest)

แล้วนำผลที่ได้รับมาพิจารณาปรับปรุงส่วนที่เห็นว่ายังบกพร่อง เช่น เนื้อหา สื่อต่างๆ แบบทดสอบต่างๆ ให้ดียิ่งขึ้น

ขั้นที่ 2 ขั้นทดสอบกับกลุ่มเล็ก (Small Group Testing) ใช้กับผู้เรียน 10 คน ที่ยังไม่เคยเรียนบทเรียนดังกล่าวมาก่อน ดำเนินการเช่นเดียวกับขั้นที่ 1 ทุกประการเมื่อเสร็จกระบวนการแล้วนำแบบฝึกมาแก้ไขข้อบกพร่องอีกครั้งหนึ่งและนำผลคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดและทำแบบทดสอบหลังเรียนไปหาประสิทธิภาพของแบบฝึกหัดโดยใช้เกณฑ์ 80/80

ขั้นที่ 3 ขั้นทดลองภาคสนาม (Field Testing) โดยทดลองใช้กับผู้เรียนทั้งชั้นเรียนโดยใช้วิธีการเช่นเดียวกับขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 แล้วนำผลไปหาประสิทธิภาพของแบบฝึก การคำนวณประสิทธิภาพของแบบฝึกนิยามตั้งไว้ 90/90 สำหรับเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำและเนื้อหาวิชาที่เป็นทักษะหรือเจตคติไม่ต่ำกว่า 80/80

80 ตัวแรก คือ คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละของกลุ่มในการทำแบบฝึก

80 ตัวหลัง คือ คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละของกลุ่มในการทำแบบทดสอบหลังเรียน

ถ้าปรากฏว่า ทั้งคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละของกลุ่มในการทำแบบฝึกและการทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ไม่ต่ำกว่า 80 ทั้งคู่ ก็ถือว่าแบบฝึกที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้

บุญชม ศรีสะอาด (2546 : 153) ได้ให้แนวทางในการหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ซึ่งมี 2 แนวทาง ดังนี้

1. พิจารณาจากผู้เรียนจำนวนมาก (ร้อยละ 80) สามารถบรรลุผลในระดับสูง (ร้อยละ 80) กรณีนี้เป็นนวัตกรรมสั้นๆ ใช้เวลาน้อยเนื้อหาที่สอนมีเรื่องเดียว

เกณฑ์ 80/80 หมายถึงมีไม่ต่ำกว่า 80% ของผู้เรียนที่ทำได้ไม่ต่ำกว่า 80% ของคะแนนเต็ม

2. พิจารณาจากผลระหว่างดำเนินการและผลเมื่อสิ้นสุดการดำเนินการโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง (เช่นร้อยละ 80) กรณีใช้การสอนหลายครั้ง มีเนื้อหาสาระมาก (เช่น 3 บทขึ้นไป) มีการวัดผลระหว่างเรียน (Formative) หลายครั้ง เกณฑ์ 80/80 มีความหมายดังนี้

80 ตัวแรก เป็นเกณฑ์ประสิทธิภาพกระบวนการ (E₁)

80 ตัวหลัง เป็นประสิทธิภาพของผลรวมโดยรวม (E₂)

$$\text{ประสิทธิภาพ} = \frac{\text{ผลรวมของคะแนนที่สอบได้ทุกคน}}{\text{ผลรวมของคะแนนเต็มของทุกคน}} \text{เมื่อเทียบ} \times 100$$

ประสิทธิภาพจึงเป็นร้อยละของค่าเฉลี่ย เมื่อเทียบกับคะแนนเต็มซึ่งต้องมีค่าสูงจึงจะชี้ถึงประสิทธิภาพได้ กรณีนี้ใช้ร้อยละ 80

80 ตัวแรก ซึ่งเป็นประสิทธิภาพกระบวนการ เกิดจากการนำคะแนนที่สอบได้ระหว่าง การดำเนินการ (นั่นคือระหว่างเรียน หรือระหว่างการทดลอง) มาหาค่าเฉลี่ยแล้วเทียบเป็นร้อยละ

80 ตัวหลัง ซึ่งเป็นประสิทธิภาพของผลรวม เกิดจากการนำคะแนนจากการวัดโดยรวมเมื่อสิ้นสุดการสอนหรือสิ้นสุดการทดลอง แล้วมาหาค่าเฉลี่ยแล้วเปรียบเทียบเป็นร้อยละ ซึ่งต้องได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

จากแนวทางการประเมินสื่อการศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่า การตรวจสอบหาประสิทธิภาพสื่อที่พัฒนาขึ้น สามารถทำได้หลายวิธี แต่วิธีที่นิยมกันอย่างแพร่หลาย คือ การกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน ไว้ล่วงหน้า โดยจะเป็นเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 หรือ 90/90 ก็ได้ ขึ้นอยู่กับธรรมชาติการพัฒนาสื่อของวิชานั้นๆ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้แบบฝึกทักษะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องพุทธประวัติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในการวิจัยครั้งนี้ได้ ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 39 คน ของโรงเรียนอนุบาล เบตงสุภาพอนุสรณ์ ปี การศึกษา 2559

2.การสร้างเครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือสำหรับใช้ในการวิจัย จำนวน 3 ชิ้น ดังนี้

- 1.แผนการเรียนรู้
- 2.แบบทดสอบก่อนและหลังเรียนเรื่องพุทธประวัติ
- 3.แบบฝึกวิชาสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมเรื่องพุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

จำนวน 3 ชุด

3.การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมีวิธีการดำเนินการดังนี้

1. ทดสอบผู้เรียนก่อนการทดลอง
2. นำแผนการสอนไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายเป็นเวลา 2 สัปดาห์ รวม 3 คาบ
3. ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังการทดลอง
4. นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์
5. สรุปและอภิปรายผล

4.การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำผลคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบก่อนและหลังการทดลองมาหาค่าเฉลี่ย และนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาวิเคราะห์หาความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังการทดลอง

2. นำคะแนนในการทาแบบฝึกวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องพุทธประวัติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 3 ชุด

3. นำข้อมูลที่ได้จากความคิดเห็นและข้อเสนอแนะมาสรุป และเขียนรายงานเป็นความเรียง

5.สถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สถิติพื้นฐานเพื่อ

1. หาค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนก่อนและหลังการทดลอง

2. หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนก่อนและหลังการทดลอง

สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละความก้าวหน้าของคะแนนเฉลี่ยของผู้เรียน

1. หาค่าเฉลี่ย หรือค่า \bar{X} ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2535:

102)

—

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนนักเรียน

2. การหาร้อยละความก้าวหน้าของคะแนนเฉลี่ยของผู้เรียน ก่อนเรียน – หลังเรียน ใช้สูตรดังนี้

$$\text{ร้อยละความก้าวหน้า} = \frac{\bar{X}_2 - \bar{X}_1}{\bar{X}_1} \times 100$$

คะแนนเต็ม

เมื่อ \bar{X}_1 แทน คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน

เมื่อ \bar{X}_2 แทน คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ ข้อมูล

ในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้แบบฝึกทักษะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องพุทธประวัติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในการวิจัยครั้งนี้วิจัยได้ดำเนินการและเมื่อสิ้นสุดการวิจัยจึงทำการทดสอบและนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมายและการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลให้ตรงกัน ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ในการนำเสนอข้อมูลดังต่อไปนี้

N แทน จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

X แทน คะแนนเฉลี่ย

E1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการใช้แผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้

E2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ของแผนการจัดการเรียนรู้

2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการสอนเรื่องพุทธประวัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 80/80

ตอนที่ 2 วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของ โดยใช้แบบฝึกทักษะทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องพุทธประวัติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว่านำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการสอนเรื่องพุทธประวัติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 80/80

ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพด้านกระบวนการของแผนการสอนเรื่องพุทธประวัติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 80/80โดยใช้สถิติพื้นฐาน ผลปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องพุทธประวัติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ตาราง 1 แสดงคะแนนที่ได้จากแบบฝึกทักษะทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องพุทธประวัติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 3 ชุด

แบบฝึก	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ
ชุดที่1	10	295	7.56	75.6
ชุดที่2	10	311	7.94	79.4
ชุดที่3	10	303	7.77	77.70
รวม	30	909	23.27	77.57

ตารางที่ 2 แสดงคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละจากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบทดสอบ

จำนวน	หลังเรียน	ก่อนเรียน
รวม	335	212
ร้อยละ	85.90	54.40

ตาราง 3 แสดงประสิทธิภาพของแผนการ เรื่องพุทธประวัติ โดยใช้แบบฝึกทักษะทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องพุทธประวัติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของนักเรียน ตามเกณฑ์ 80/80

N	ระหว่างเรียน (E1)		หลังเรียน (E2)		E1/ E2
	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	
39	30	909	10	335	77.57/85.90

จากตาราง 3 พบว่า ประสิทธิภาพกระบวนการของแผนการจัดการเรียนรู้ (E1) ที่แผนการสอน เรื่องพุทธประวัติ โดยใช้แบบฝึก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ คิดเป็นร้อยละ 77.57 และประสิทธิภาพของแผนการจัดเรื่องพุทธประวัติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 85.90 ดังนั้นแผนการสอนเรื่องพุทธประวัติ จึงมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์

ตอนที่ 2 วิเคราะห์หาดัชนีประสิทธิ ผลของการจัดกิจกรรมการสอนเรื่องพุทธประวัติ โดยใช้แบบฝึกทักษะทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องพุทธประวัติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรม การสอนเรื่องพุทธประวัติโดยใช้แบบฝึกแบบฝึกทักษะทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องพุทธประวัติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปรากฏผลดังนี้

จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	ผลรวมของคะแนน		ดัชนีประสิทธิผล (E.I.)
		ทดสอบก่อนเรียน	ทดสอบหลังเรียน	
39	10	212	335	0.69

จากตาราง 4 พบว่า ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนด้วยแผนการสอน เรื่องพุทธประวัติ โดยใช้แบบฝึกทักษะทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องพุทธประวัติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.6910 หมายความว่า คะแนนการทดสอบหลังเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้นจากการทดสอบก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 69.10

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. จากการจัดกิจกรรม เรื่องพุทธประวัติ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบ ก่อนและหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 172.29 จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียน ทำคะแนนได้มากที่สุด คือ ชุดที่ 2 ได้คะแนนเฉลี่ย 7.94และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีคะแนนต่างชุดที่1ได้คะแนนเฉลี่ย 7.56 ผลรวมประสิทธิภาพทั้ง 2 ครั้ง มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 77.70ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. จากการจัดกิจกรรม เรื่องพุทธประวัติ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ประสิทธิภาพ กระบวนการของแผนการจัดการเรียนรู้ (E1) ที่การจัดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 23.27 คิดเป็นร้อยละ 77.57และประสิทธิภาพของของการจัดกิจกรรม เรื่องพุทธประวัติ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 8.59 คิดเป็นร้อยละ 85.90 ดังนั้นการจัดกิจกรรมจึงมี ประสิทธิภาพตามเกณฑ์

3. จากการจัดกิจกรรมเรื่องพุทธประวัตินักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลเบตงสุภาพอนุสรณ์ ดัชนี ประสิทธิภาพของการเรียนด้วยการจัดกิจกรรมเรื่องพุทธประวัติ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.6910 หมายความว่า คะแนนการทดสอบหลังเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้นจากการทดสอบก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 69.10

ข้อเสนอแนะ

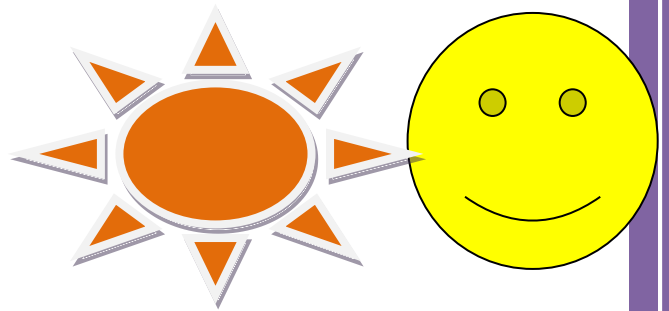
1. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้มีการสร้างแบบฝึกโดยวิเคราะห์เป็นการช่วยลดภาระและเวลาในการสอนของครู ลงไปได้ เพราะ แบบฝึกลักษณะนี้สามารถใช้สอนนอกเวลาได้และเด็กเรียนด้วยตนเองเป็นรายบุคคลได้อีกด้วย

2. ครูควรหาวิธีและรูปแบบที่จะทำแบบฝึกให้มีสนุกสนานน่าสนใจ โดยหาภาพมาประกอบทำให้นักเรียนไม่เบื่อหน่ายการเรียน

3. ในการทำแบบฝึกแต่ละครั้งของนักเรียน ครู ผู้สอนจะต้องเฉลยทันทีและชี้แจงข้อบกพร่อง ข้อสังเกตในการที่จะ แก้ไขและจดจำ เพื่อให้นักเรียนทราบความสามารถของตน พร้อมทั้งแนวทางในการแก้ไขและพัฒนาความสามารถในการ เรียนของตน ให้ดียิ่งขึ้นในครั้งต่อไปได้

ภาคผนวก

1. บุคคลในข้อใดที่คือพระบิดา และพระมารดาของเจ้าชายสิทธัตถะ
 - ก. พระเจ้าอโศกมหาราช พระนางพิมพา
 - ข. พระเจ้าพรหมทัต พระนางสุชาดา
 - ค. พระเจ้าสุทโธทนะ พระนางสิริมหามายา
2. ก่อนประสูติ พระมารดาของพระพุทธเจ้าทรงสุบินว่ามีสิ่งใดเข้าสู่พระครรภ์
 - ก. หงส์ขาวบินเข้าพระครรภ์
 - ข. พญาช้างเผือกชูดอกบัวขาวเข้าพระครรภ์
 - ค. กวางทองเดินเข้าพระครรภ์
3. สถานที่ใดเป็นที่ประสูติของพระพุทธเจ้า
 - ก. ใต้ต้นสาละ
 - ข. ใต้ต้นไทร
 - ค. ใต้ต้นโพธิ์
4. สถานที่ประสูติของพระพุทธเจ้าคือข้อใด
 - ก. สวนพฤกษศาสตร์
 - ข. สวนวโนทยาน
 - ค. สวนลุมพินีวัน
5. เหตุการณ์ไม่คาดฝันขณะที่พระพุทธเจ้าทรงประสูติ ได้แก่ข้อใด
 - ก. แสงอาทิตย์ถูกเหมมบัง
 - ข. ฝนตกชั่วขณะ
 - ค. แผ่นดินไหว
6. วันและปีที่พระพุทธเจ้าประสูติตรงกับข้อใด
 - ก. วันพฤหัสบดี ปีขาล
 - ข. วันศุกร์ ปีจอ
 - ค. วันอังคาร ปีฉลู
7. พระพุทธเจ้ามีพระนามว่าอะไร
 - ก. เจ้าชายสุททนะ
 - ข. เจ้าชายสิทธิตถ์
 - ค. เจ้าชายสิทธัตถะ
8. หลังจากประสูติได้ 7 วันพระมารดาได้สวรรคต ใครเป็นผู้เลี้ยงดูพระพุทธเจ้า
 - ก. นางปชาบดีโคตรมี
 - ข. นางวิสาขา
 - ค. นางสุชาดา
9. ข้อใดไม่ใช่ข้อกนิหารพระมหาบุรุษ
 - ก. ขณะอยู่ในพระครรภ์บริสุทธิ์ปราศจากมลทินเครื่องแปดเปื้อน
 - ข. ขณะอยู่ในพระครรภ์นั่งขัดสมาธิ พระมารดาสามารถทอดพระเนตรได้
 - ค. พอประสูติแล้วมีสมองเท่าคนอายุ 15 ปี
10. เมื่อพระชนมายุได้ 7 พรรษาพระพุทธเจ้าได้ศึกษาศิลปวิทยาที่สำนักใด
 - ก. โรงเรียนเจ้านาย
 - ข. สำนักวิศวามิตร
 - ค. สำนักอาฬารดาบส

แบบฝึกชุดที่ 1

เรื่อง พุทธประวัติ

คำชี้แจง บัตรคำถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนๆ ละ 5 ข้อ ดังนี้
ตอนที่ 1 จงโยงเส้นจับคู่ข้อความที่สัมพันธ์กัน

1. ประสูติ	1	☐ พระนางยโสธรา
2. การศึกษา	2	☐ พี่แม่ น้ำอโนมา
3. การอภิเษกสมรส	3	☐ คนแก่ คนเจ็บ คนตาย สมณะ
4. การเห็นเทวทูต 4	4	☐ สวณลุมพินีวัน
5. การออกผนวช	5	☐ สำนักครุวิศวามิตร

ตอนที่ 2 จงเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูก และเขียน ✗ หน้าข้อที่ผิด

..... 1. โภณฑัญญะทำนายว่า “พระกุมารจะออกผนวชและตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า”
..... 2. เจ้าชายสิทธัตถะเข้าศึกษาในสำนักครุสิตดาบส
..... 3. เจ้าชายสิทธัตถะอภิเษกสมรสเมื่อพระชนมายุ 16 พรรษา
..... 4. เทวทูต 4 คือ คนเกิด คนแก่ คนเจ็บ และคนตาย
..... 5. เจ้าชายสิทธัตถะออกผนวชเมื่อพระชนมายุ 29 พรรษา

คะแนนเต็ม 10 คะแนน ได้คะแนน

คะแนน

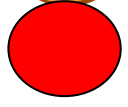
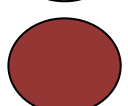
สรุปผล ผ่านเกณฑ์ ไม่ผ่านเกณฑ์

หมายเหตุ : ให้คะแนนข้อละ 1 คะแนน
ได้คะแนนตั้งแต่ 8 คะแนนขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์

แบบฝึกชุดที่ 2
เรื่อง พุทธประวัติ

จงเรียงลำดับเหตุการณ์ในพุทธประวัติให้ถูกต้อง

- พราหมณ์ขนานพระนาม
- อภิเษกสมรส
- พระมารดาสิ้นพระชนม์
- ศึกษาศิลปวิทยา
- เกิดสมาธิในโพธิ์แรกนาขวัญ
- เห็นเทวทูต 4
- ออกผนวช
- พระราहुลประสูติ
- ตรัสรู้เป็นพระพุทธรเจ้า
- เสด็จดับขันธปรินิพพาน

แบบฝึกชุดที่ 3 เรื่องพุทธประวัติ
คำชี้แจง : ให้นักเรียนจับคู่ข้อความที่สัมพันธ์กัน

สิทธัตถะ

พระโอรสของเจ้าชาย
สิทธัตถะ

ลุมพินี

สถานที่ประสูติของ
เจ้าชายสิทธัตถะ

ราหุล

สถานที่ปรินิพพานของ
พระพุทธเจ้า

กบิลพัสดุ์

พระนามเดิมของ
พระพุทธเจ้า

กุสินารา

พระราชบิดาของ
เจ้าชายสิทธัตถะ

สุทโธทนะ

เมืองของพระเจ้า
สุทโธทนะ

เทวทูตทั้ง 4

พระพุทธเจ้าทรงเปรียบ
คนที่ฉลาดมาก

ดอกบัวที่พินน้ำ

มูลเหตุแห่งการตัดสินใจ
พระทัยออกผนวช

กัณฐิกะ

ม้าที่เจ้าชายสิทธัตถะ
ทรงไปออกผนวช